

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 03.02.2010
Arkiv: :FE-000
Arkivsaksnr.:
09/3097
Journalpostløpenr.:
10/3285

Avdeling:
Enhet:
Saksbehandler:
Stilling:
Telefon:
E-post:

Sentraladministrasjonen
Sentralstaben
Karl Johan Olsen
Rådmann
51 46 80 13
karl.johan.olsen@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
020/10	Formannskapet	10.02.2010
002/10	Kommunestyret	08.03.2010

Kommunesammenslåing / samarbeid - Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal kommune.

Sammendrag:

Av praktiske grunner omfatter denne saken to forhold:

- **Utredning om kommunesammenslåing**
- **Framtidig samarbeid i Dalane**

Utredning om kommunesammenslåing

Dalanerådet har i sak 04/10 fattet følgende vedtak (jfr. også vedlegg 1 og 2):

1. *Forslag til mandat for utredning av konsekvenser av sammenslåing av kommunene godkjennes.*
2. *Forslag til organisering av utredningsarbeidet godkjennes.*
3. *Detaljbudsjett for arbeidet utarbeides når det er avklart hvor mange – og hvilke – kommuner som ønsker å delta i utredningen.*
4. *Det sendes en søknad til Kommunal- og regionaldepartementet om medfinansiering av utredningsarbeidet. Kommunenes egenandel dekkes i hovedsak av arbeidstimer.*

Fra rådmannens ståsted dreier denne delen av saken seg om hvorvidt den enkelte Dalanekommune vil delta i en prosess / utredning som skal vise positive og negative konsekvenser ved en kommunesammenslåing. Dette for å få fram fakta som kan bidra til et så godt beslutningsgrunnlag som mulig.

Det foreslås at Eigersund kommune stiller seg positiv til å gjennomføre en utredning om konsekvenser ved kommunesammenslåing i Dalane.

Framtidig samarbeid i Dalane

I Dalanerådets møte 1. februar 2010 ble også følgende vedtatt i sak 04/10 (pkt. 5):

"Uavhengig av videre utredning om kommunesammenslåing, ber Dalanerådet samtlige kommuner om å mene noe om hvilke kommuner en ønsker å samarbeide med videre."

Fra rådmannens side vurderes det som naturlig at Eigersund kommune har et spesielt fokus på samarbeid med Bjerkreim, Lund, Sokndal. Dvs. at en finner det naturlig å søke samarbeid med nevnte kommuner når det gjelder ulike oppgaver som best kan løses i fellesskap før en eventuelt vurderer andre samarbeidspartnere.

Samtidig mener rådmannen at en samlet Dalaneregion bør vurdere muligheten for et enda tettere / mer forpliktende samarbeid med Stavangerregionen.

Saksgang:

Formannskapet 10. februar 2010.

Rådmannens forslag til vedtak 03.02.2010:

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

1. Eigersund kommune godkjenner framlagt mandat og organisering av arbeidet med utredning av konsekvenser ved kommunesammenslåing i Dalane, jfr. Dalanerådets vedtak i sak 04/10 og dokumentet "Forstudie – Kommunesammenslåing – Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal kommune."
2. Eigersund kommune ser positivt på et forpliktende interkommunalt samarbeid i Dalane.
Implisitt i et slikt samarbeid må det ligge en uttrykt målsetting om at den enkelte Dalanekommune først forsøker å finne samarbeidsløsninger internt i regionen før en eventuelt vurderer andre samarbeidspartnere.
3. Eigersund kommune anbefaler at Dalanekommunene tar et initiativ for å undersøke muligheten for et tettere / mer forpliktende samarbeid med Stavangerregionen.

10.02.2010 Formannskapet

Møtebehandling:

- Saken ble enstemmig satt på saklisten ved møtets start.

--- 0 ---

ORDFØREREN foreslo slikt fellesforslag (AP, FrP, H, KrF, SP og V):

"Nytt punkt 2. Eigersund kommune ser positivt på et forpliktende interkommunalt samarbeid i Dalane.

Eigersund kommune foreslår derfor følgende tillegg i Dalanerådets vedtekter kapittel 1, §13: Den enkelte medlemskommune forplikter seg til å først søke samarbeidsløsninger internt i Dalaneregionen før en eventuelt vurderer andre samarbeidspartnere."

Votering:

Rådmannens innstilling punkt 1 og 3 enstemmig vedtatt.

Fellesforslag punkt 2 enstemmig vedtatt mot 0 stemmer for rådmannens innstilling punkt 2.

FS-020/10 Vedtak:

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

1. *Eigersund kommune godkjenner framlagt mandat og organisering av arbeidet med utredning av konsekvenser ved kommunesammenslåing i Dalane, jfr. Dalanerådets vedtak i sak 04/10 og dokumentet "Forstudie – Kommunesammenslåing – Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal kommune."*
2. *Eigersund kommune ser positivt på et forpliktende interkommunalt samarbeid i Dalane.*

Eigersund kommune foreslår derfor følgende tillegg i Dalanerådets vedtekter kapittel 1, §13:Den enkelte medlemskommune forplikter seg til å først søke samarbeidsløsninger internt i Dalaneregionen før en eventuelt vurderer andre samarbeidspartnere."

3. *Eigersund kommune anbefaler at Dalanekommunene tar et initiativ for å undersøke muligheten for et tettere / mer forpliktende samarbeid med Stavangerregionen.*

Vedtaket er enstemmig.

08.03.2010 Kommunestyret

Møtebehandling:

KNUT PETERSEN (AP) foreslo slikt vedtak:

1. "Det gjennomføres ikke utredning av kommunesammenslåing i Dalane på nåværende tidspunkt.
2. Eigersund kommune ser positivt på et forpliktende interkommunalt samarbeid i Dalane. Implisitt i et slikt samarbeid må det ligge en uttrykt målsetning om at den enkelte Dalanekommune først forsøker å finne samarbeidsløsninger internt i regionen før en eventuelt vurderer andre samarbeidspartnere."

Votering:

Pettersens forslag punkt 1 enstemmig vedtatt mot 0 stemmer for formannskapetets innstilling. Formannskapetets innstilling 2 vedtatt med 21 mot 14 stemmer for Pettersens forslag punkt 2.

(AP+SP+SV+V)

Formannskapetets innstilling 3 enstemmig vedtatt.

KS-002/10 Vedtak:

1. *Det gjennomføres ikke utredning av kommunesammenslutning i Dalane på nåværende tidspunkt.*
2. *Eigersund kommune ser positivt på et forpliktende interkommunalt samarbeid i Dalane.*

Eigersund kommune foreslår derfor følgende tillegg i Dalanerådets vedtekter kapittel 1, §13: Den enkelte medlemskommune forplikter seg til å først søke samarbeidsløsninger internt i Dalaneregionen før en eventuelt vurderer andre samarbeidspartnere."

3. *Eigersund kommune anbefaler at Dalanekommunene tar et initiativ for å undersøke muligheten for et tettere / mer forpliktende samarbeid med Stavangerregionen.*

Vedtaketets stemmetall fremgår av voteringen.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Høringssak (KS) om kommunesammenslåing ble behandlet av Eigersund kommune i 2005 og er vedlagt saken (vedlegg 5).

Andre opplysninger / fakta i saken:

Dalanerådet tok i 2009 initiativ til å gjennomføre en utredning for å få synliggjort ulike konsekvenser ved kommunesammenslåing i Dalane, og i Dalanerådets møte 1. februar 2010 fattet Dalanerådet følgende vedtak (jfr. også vedlegg 1 og 2);

1. *Forslag til mandat for utredning av konsekvenser av sammenslåing av kommunene godkjennes.*
2. *Forslag til organisering av utredningsarbeidet godkjennes.*
3. *Detaljbudsjett for arbeidet utarbeides når det er avklart hvor mange – og hvilke – kommuner som ønsker å delta i utredningen.*
4. *Det sendes en søknad til Kommunal- og regionaldepartementet om medfinansiering av utredningsarbeidet. Kommunenes egenandel dekkes i hovedsak av arbeidstimer.*
5. *Uavhengig av videre utredning om kommunesammenslåing, ber Dalanerådet samtlige kommuner om å mene noe om hvilke kommuner en ønsker å samarbeide med videre.*

Saksbehandlers vurderinger:

Utredning om kommunesammenslåing i Dalane.

Det har ved ujevne mellomrom vært diskutert mulighet for kommunesammenslåing i Dalane, og sist i 2005 da Regjeringen / KS gjennomførte en landsdekkende prosess som endte ut med at den enkelte kommune ga en høringsuttalelse (jfr. vedlegg 5).

Rådmannen er av den oppfatning at det er stadig flere grunner¹ for å vurdere en kommunesammenslåing i Dalane. Bl.a. mener rådmannen at den planlagte "Samhandlingsreformen", som ikke var kjent da kommunene ga sin høringsuttalelse i 2005, styrker en slik vurdering.

I den forbindelse er det for rådmannen et åpent spørsmål om Dalaneregionen er folkerik nok til å kunne håndtere de utfordringer kommune-Norge vil stå overfor i framtiden.

Dette er en problemstilling som for øvrig er tatt inn i mandatet (pkt. 1), dvs. at en skal; "..... utrede konsekvenser av en sammenslåing av kommunene i Dalane – og eventuelt flere / andre kommuner"

Denne saken dreier seg imidlertid om Eigersund kommune skal stille seg positiv til Dalanerådets vedtak om å foreta en utredning om kommunesammenslåing i Dalane.

Når det gjelder spørsmål om kommunesammenslåinger, er det etter rådmannens mening / erfaringsmessig mye følelser og i mindre grad fakta som er rådende i denne type prosesser. Standpunktene synes ofte hos både tilhengere og motstandere av kommunesammenslåing å være fastlåst på forhånd. Slik sett vil en utredning kunne frambringe ulike grunnlagsdata som kan bidra til at diskusjonen om en framtidig kommunesammenslåing kan bli ført på et så godt faktagrunnlag som mulig.

Med dette som bakteppe mener rådmannen at det er fornuftig å gjennomføre en utredning, slik Dalanerådet har vedtatt. Dette for å få fram så mye fakta som mulig om negative og positive konsekvenser ved en kommunesammenslåing i Dalane før et eventuelt vedtak treffes.

¹ Dagens samfunn blir stadig mer komplekst og den enkelte "småkommune" har stadig større problemer med å sikre seg / beholde kvalifisert kompetanse på flere viktige samfunnsområder. Videre vil store statlige reformer som den planlagte "Samhandlingsreformen" kreve et større befolkningsgrunnlag / bredere kompetanse enn det mange av dagens kommuner har. Også Eigersund kommune antas å være for liten i en slik sammenheng.

Etter rådmannens mening er det å si nei til en utredning det samme som å si nei til nødvendige faktaopplysninger og heller la følelser / prinsipielle holdninger, som i liten grad bygger på fakta, være styrende for diskusjonen om kommunesammenslåing.

Når det gjelder mandatet (vedlegg 3), som er skissert i vedlagte saksutredning fra Dalanerådet, så vurderes dette å berøre de fleste forhold av betydning for å gi et så godt faktagrunnlag som mulig.

Det som tas opp i mandatets pkt. 3 er at en spesielt skal skaffe en oversikt over alle økonomiske forhold som vil påvirke en eventuell kommunesammenslåing i Dalane. Økonomiske forhold vil være viktige elementer, men også andre forhold som;

- *Demografi,*
- *Identitet,*
- *Geografiske forhold,*
- *Kommunikasjon (ulik infrastruktur),*
- *Lokalisering,*
- *Kompetanse,*
- *Demokrati,*
- *Samfunnsutvikling og gjennomslagskraft,*
- *Samhandlingsreformen,*

vil bli gjenstand for vurdering i det planlagte utredningsarbeidet, jfr. mandatets pkt. 2 *"Utredningen skal besvare de problemstillingene som er listet opp i dokumentet "Forstudie – Kommunesammenslåing – Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal kommune ..."*² (vedlegg 4)

Det er viktig å understreke at det å si ja til en utredning om kommunesammenslåing ikke er det samme som å si ja til en kommunesammenslåing.

En vil også anta at en utredning vedrørende ovennevnte kan gi interessante grunnlagsdata som den enkelte kommune, uavhengig av kommunesammenslåing eller ikke, kan bruke i sitt arbeid for å forbedre sin tjenesteproduksjon / gjennomføre ulike strategiske valg.

For rådmannen dreier ikke spørsmålet seg om en er for eller imot kommunesammenslåing, men hvordan dagens kommuner på best mulig måte kan organisere seg for å møte morgendagens utfordringer - og samtidig sikre så gode tjenestetilbud til innbyggere / næringsliv som mulig gjennom en kostnadseffektiv tjenesteproduksjon.

KONKLUSJON

Ut fra en totalvurdering anbefaler rådmannen at Eigersund kommune slutter seg til Dalanerådets vedtak i sak 04/10 om å gjennomføre en utredning om kommunesammenslåing i Dalane.

Framtidig samarbeid i Dalane

I dag pågår det et interkommunalt samarbeid i Dalanekommunene på over 20 forskjellige områder.

Dette samarbeidet er i stor grad tuftet på felles nytte av å samarbeide vs det å stå hver for seg når det gjelder å finne gode løsninger på felles utfordringer.

For rådmannen i Eigersund er det en selvsagt sak at det interkommunale samarbeidet skal fortsette å styrkes inntil det eventuelt blir konsensus om en framtidig kommunesammenslåing - eller at statlige myndigheter gjør det de etter rådmannens syn burde gjort og trekker opp nye kommunegrenser for framtidens kommune-Norge.

² Et sammendrag av rapporten "Forstudie – Kommunesammenslåing – Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal kommune" er vedlagt saken. Dersom en ønsker tilgang på hele dokumentet kan dette fås ved henvendelse til Eigersund kommune, Politisk sekretariat.

I og med at Dalanerådet har bedt kommunene i Dalane om å si noe om kommunesamarbeid og foretrukne samarbeidspartnere, gir dette et godt grunnlag for den enkelte kommune å synliggjøre sine preferanser for samarbeid.

Et samarbeid mellom regionens kommuner må i utgangspunktet bygge på tillit og et forpliktende forhold kommunene i mellom.

Ut fra en slik tankegang legger rådmannen i begrepet et forpliktende samarbeid følgende;

- *Dersom en eller flere av Dalanekommunene har en tiltak som en ser best kan løses i samarbeid med andre, så inviteres først Dalanekommunene til samarbeid.*
- *Hvis det viser seg at tiltaket ikke kan løses gjennom et interkommunalt samarbeid i Dalane, så står den enkelte kommune selvfølgelig fritt til eventuelt å søke andre samarbeidspartnere.*

Det som en ønsker å få fram gjennom ovenstående er at intensjonen om samarbeid forplikter. Det vil, etter rådmannens vurdering, ikke være et forpliktende samarbeid dersom den enkelte Dalanekommune "shopper i markedet" for å maksimere sine egne behov, og kun samarbeider innad i regionen hvis andre eksterne samarbeidsaktører ikke kan gi et så godt tilbud som et internt samarbeid kan gi.

Rådmannen mener også at det vil være viktig for Dalaneregionen å vurdere muligheten av et enda tettere og forpliktende samarbeid mot Stavangerregionen.³

Bakgrunnen for dette er at Stavangerregionen er og blir et kraftsenter i Rogaland. En tettere / mer formell tilknytning til denne regionen i forhold til næringsutvikling, boligpolitikk, og ulike samarbeidsprosjekter mener rådmannen vil være viktig for en samlet Dalaneregion.

KONKLUSJON

Rådmannen ser positivt på et forpliktende interkommunalt samarbeid i Dalane.

I et slikt samarbeid må det implisitt ligge en uttrykt målsetting om at den enkelte Dalanekommune først forsøker å finne samarbeidsløsninger internt i regionen før en vurderer andre samarbeidspartnere.

Dalaneregionen bør, etter rådmannens vurdering, i tillegg vurdere å ta et initiativ for å se på muligheten til å etablere et tettere / mer forpliktende samarbeid med Stavangerregionen.

Universell utforming:

Ikke aktuelt i denne saken.

Økonomiske konsekvenser:

Kostnader med selve utredningen er i hovedsak basert på statlig støtte, arbeidstimer hos Næringssjefen i Dalane og de enkelte kommunene.

Alternative løsninger:

A)

1. Eigersund kommune godkjenner framlagt mandat og organisering av arbeidet med utredning av konsekvenser ved kommunesammenslåing i Dalane, jfr. Dalanerådets vedtak i sak 04/10 med følgende endringer;

.....
.....

³ I 2006 ble det i regi IRIS, på oppdrag av SR-Bank1 utarbeidet scenario (Scenario 2020 Rogaland – Agder) som bl.a. peker på et tettere samarbeid mellom Dalaneregionen og Listerregionen i forhold til utvikling av ulike samfunnsområder. Rådmannen mener at det vil være et strategisk feilvalg å satse på et slikt samarbeid. Denne vurderingen bygger på at begge regionene er "befolkningsvake" og at Listerregionen ikke er i nærheten av å være et kraftsenter slik som for eksempel Stavangerregionen er og vil være i forhold til Dalaneregionen.

2. Eigersund kommune ser positivt på et forpliktende interkommunalt samarbeid i Dalane under følgende forutsetninger;

.....
.....

B)

Stemme mot rådmannens forslag til vedtak.

---- o ----

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
107369	1 - Dalanerådets vedtak vedrørende utredning av kommunesammenslåing.pdf
107370	2 - Dalanerådets saksutredning om kommunesammenslåing.pdf
107371	3 - Utredning – konsekvenser av sammenslåing av kommunene Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal.pdf
107372	4 - Forstudie Kommunesammenslåing (kortversjon).pdf
107373	5 - Kommunestruktur – høringsnotat (Eigersund kommune sitt hørings svar - saksutredning fra 2005).pdf

- 1) Dalanerådets vedtak vedrørende utredning av kommunesammenslåing.
- 2) Dalanerådets saksutredning om kommunesammenslåing.
- 3) Utredning – konsekvenser av sammenslåing av kommunene Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal.
- 4) Forstudie Kommunesammenslåing (kortversjon).
- 5) Kommunestruktur – høringsnotat (Eigersund kommune sitt hørings svar / saksutredning fra 2005).

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	03.12.2009	Dalanerådet	Forstudie kommunesammenslåing mellom Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal kommune
2	I	22.01.2010	Emanuel Valand	Folkemeninger - kommunesammenslåinger? Derfor eller hvorfor
4	I	02.02.2010	Dalanerådet	Oversendelse av Dalanerådets anbefalinger vedr. utredning av kommunesammenslåing

Parter i saken:

Ingen.

Kommunestyrets vedtak sendes til Bjerkreim, Lund og Sokndal kommune.